

beskæftige, bør eje Bogen, den vil være en god Vejledning ogsaa for hende.

Vi har ikke kunnet undlade ved at omtale Kristine Frederiksen her i Kvindebladet, tillige at drage vore Læserinders Opmærksomhed hen paa dette værdifulde Arbejde, som har gjort Forfatteren vel kendt i Skolekredsene.

Det er dog ikke blot i Danmark, at Kristine Frederiksen er skattet. I Amerika, hvor hun har opholdt sig først et Aar for at studere Skolesagen og nu sidst i Sommer ved Chikagoudstillingen, har hun vundet mange Venner, og man valgte hende til det Tillidshverv at være Dommer over de danske Arbejder ved Chikagoudstillingen. Alene for sin Part fik hun til Bedømmelse alt skriftligt Arbejde, Stil, Landkort og andre Tegninger for Kommuneskolerne i Staterne Arkansas, Iowa og Wisconsin, en Del af det tilsvarende Arbejde fra Massachusetts, Rhode Island og New York; 6 amerikanske og omtrent et Dusin tyske Lærer- og Lærerindeskoler, 2 tekniske Skoler og et amerikansk Universitet. Blot dette giver en Forestilling om det store Arbejde, Frøken Frederiksen kan overkomme.

At netop Frøken Kristine Frederiksen maa være selvskreven til at staa i Forretningsudvalget ved den paatænkte Kvindestilling i København, falder af sig selv, hvem har som hun Kendskab og Dygtighed til at være med til at sætte en Udstilling i Scene? hun, som med egne Øjne har overværet Udstillingen i Chicago og lært at kende de amerikanske Kvinders Maade at arbejde paa.

Foruden sin daglige Gerning i Skolen har Frøken Frederiksen siddet i mange Udvalg og flere Foreninger; var 5 Aar Formand i Kvindelig Læseforening, har arbejdet for Reformdragt, Fagskole for Syersker og meget andet.

Grundtvigianerne i vor Politik.

Under denne Overskrift er Hr. Falkenstjerne i „Tidens Strøm“ for 19. Januar fremkommen med en Indsigelse mod en Kritik af Grundtvigianerne, fremsat i „Politiken“ for 11. Januar af Hr. Henning Jensen. I nævnte Artikel skriver Henning Jensen i Følge „Tidens Strøm“: „Der kan være flinke, frisindede Folk blandt de menige Grundtvigianere; men de lokale Førere er sammensmeltere paa en Hals.“ Falkenstjerne ser ikke rettere, end at H. Jensen med denne Paastand „vender op og ned paa en hel Række uomstødelige Kendsgerninger“, og han tror ikke, at Grundtvigianerne endnu har glemt det, som politisk skulde karakterisere dem, nemlig „Hævdelsen af den personlige Frihed i Kirke, Skole- og Samfundsliv overfor al Tyang“, og Hr. Falkenstjerne trøster sig til, „at de nok skal melde sig hver Gang, Hornet kalder til Værn om den“. En uomstødelig Kendsgerning er det sikkert, at Grundtvig stærkt hævdede den personlige Frihed i Kirke, Skole- og Samfundsliv, men at det ogsaa skulde være en uomstødelig Kendsgerning, at vore grundtvigske Førere ikke har sænket denne Frihedsfane, hvilket det maatte være, for at man med god Grund kan trøste sig til, at de nok skal melde sig, naar der trænges til Værn om nævnte Frihed, derom kan der vistnok være tilstrækkelig Grund til at tvivle.

Til Grundtvigianernes Førere maa vel nærmest regnes de Præster, Lærere og Rigsdagsmænd, der erklærer sig selv for at være Grundtvigianere, men hvorledes viser nu Kendsgerningerne, at disse Førere har stillet sig i Kampen for Friheden, taget i det store og hele?

De grundtvigske Præster har ganske vist fra deres Talerstole forkyndt, at Friheden var en Hovedbetingelse for Kristendommens rette Vækst og Trivsel, og lagt deres Tilhørere alvorligt paa Sinde altid at vidne og tage Parti for Sandhed og Ret, men Kendsgerningerne viser ikke, at disse Præster selv gjorde eller gør det, de lagde deres Tilhørere paa Sinde. Hvor blev saaledes, for at anføre et bestemt Eksempel, de grundtvigske Præsters Vidnesbyrd for Sandhed og Ret af, den Gang Ministeriet gik udenfor Loven og Folketinget, som det hed, gik ud af Spillet? Præsterne tav, paa enkelte Undtagelser nær, til det, som den Gang skete, og de tier fremdeles, skønt Forholdene ikke har bedret sig. Og skønt de fleste grundtvigske Præster lader formode, at de godt ser og erkender, at Kirkens Stilling og Forhold til Staten er alt andet end frit, hvilket er til ubodelig Skade for det fri Vidnesbyrd, som skulde lyde i Kirken, saa staar de dog i Modsætning til Grundtvigs Krav om Frigørelse fra Statens Snørliv, hvis der skulde være Tale om at blive i Folkekirken, tavse og med bundne Hænder indenfor denne Kirke. Hvorledes nu nogen kan træste sig til, at saadanne bundne Kæmper nok skal møde, naar Hornet blæser til Værn om Friheden, eller mene, at de i den Stilling, hvori de befinder sig, skal kunne gøre nogen Nytte i Kampen, er mig ubegriabeligt. Og nu de grundtvigske politiske Førere, de tar ganske vist ikke som Præsterne, med Ord vidnede de kækt nok for Sandhed og Ret; men da det galdt om at lade Handling følge paa Ordene, blev de nok bange for at være komne for langt ud, og de begyndte da at hive i Land, hver paa sin Vis.

„Frygt Gud og følg Landevejen“, siger Ordsproget. Den slagne Landevej laa klart nok anvist af den vaagne Folkesamvittighed og den krænkede Retsfølelse, men i Stedet for at følge den, blev de fleste af baade grundtvigske og ikke grundtvigske Venstreførere ængstelige og prøvede med deres Forhandlingspolitik at skyde Genvej, hvilken Vej dog, hvis Maalet gælder Folkets Frihed og Ret, sikkert vil vise sig at være Omvej.

Jeg tror nu ikke, at hverken de grundtvigske Præster, Lærere eller Politikere er uærlige eller uhæderlige Hyklere, men jeg tror, hvad Kendsgerningerne synes at godtgøre, at de er ængstelige konservative Mænd, der er skræmte fra deres egne Ungdomsidealer og har tabt Tilliden til, at Frihedens, Sandhedens og Rettens Magt endnu skal vise sig at være den stærkeste i Menighed og Folk, hvorfor det heller ikke just er den, de hævder for Tiden.

Ringø i Februar 1894.

Maren Møller.

Kvindernes Udstilling.

I Mandags havde en Deputation af Kvinder med Kammerherreinde Oxholm i Spidsen Avdiens hos Indenrigsministeren for yder-

ligere at bede ham fremskaffe Bevillingen fra Statens Side paa de 20,000 Kroner til Udstilling af Kvindearbejder. Man kan nemlig ikke anlægge Bureau eller engagere lønnede Funktionærer, før disse Penge er tilstaaede.

Imidlertid arbejdes der paa Kraft; allerede nu er 80 Kvinder i København i aktiv Virksomhed og 50 Kvinder i Jylland, Kvinder fra alle mulige Stillinger: Forfattere, Kunstnere, Skolefolk og Haandværkere.

Paa Sælland og Fyen har man endnu ikke gennemarbejdet By og Land.

Rimeligvis vil Udstillingen ikke blive færdig til Sommer, især da man ønsker at faa Norge og Sverrig med som Deltagere; men Hovedsagen er jo ogsaa, at den bliver saa anseelig som muligt. Nogen bestemt Tid er endnu ikke endelig fastslaaet. Foreløbig venter man, at Kvinder hver i sin Kreds taler med deres respektive Rigsdagsmænd for at gøre det indlysende for disse, hvor betydningsfuld en saadan Udstilling vil blive for Danmark.

En Indsamling.

I denne Tid har en Kreds af henvend 100 Damer udsendt en Indbydelse til et Legat „til Hjælp og Støtte for svage og trængende Kvinder af alle Stænder“ i Anledning af Kronprinsens og Kronprinsessens Sølvsbryllup.

Endskønt der kun findes et mindre Antal Herrer som Indbydere, bestaar hele Forretningsudvalget kun af Mænd. Burde de mange Damer ikke have frabedt sig dette altfor store Galanteri fra Herrerne Side?

Fra vor Brevkasse.

I Anledning af Estrups Forslag om Brændevinsskatten har der, som bekendt, fra flere Sider været debatteret meget om „Fattigmandens Snaps“, men har De set eller hørt nogen Udtalelse angaaende Fattigkvinden? omendskønt det vist sjældent kan paavises, at hun er med at drikke Snapsen, kommer hun dog som Regel efter omtalte Forslag med til, om end indirekte, at betale Skatten. Jeg har ikke hørt en Røst løfte sig mod denne Hensynsløshed. Det er jo ikke noget nyt, at Kvinden ikke er en Faktor, Manden regner med, naar han lovgiver, men vi Kvinder burde vist ogsaa protestere mod sliq Behandling. Først maa Kvinderne lære ej alene at nøjes med Mændenes kønne Ord, naar de ser, at Mændene Gang efter Gang ikke ved deres Handlinger tager skyldigt Hensyn til Kvinderne, og dernæst synes jeg, maa Kvinderne tage sig sammen, følge med og vise deres Interesse for alt, hvad der vedrører Samfundet (ej alene, hvad der specielt vedkommer Kvinderne, saa Mændene kan faa Øje for, at Kvinden ikke hænger kan eller vil nøjes med Koketteri og pønsale Talemaader, at hun er mere end en Flane, en Pyntedukke eller en dum Gaas, uden dette kan Kvinden ikke gøre Fordring paa Agtelse og skyldig Hensyntagen fra Mandens Side. For at en Moder ikke uden Grund skal klage over sin Sønns Hensynsløshed mod sig, maa hun først og fremmest være Agtelse værd, og dernæst maa hun opdrage sin Søn, med Blik for, hvad der er agtværdigt og retfæ-